Ключевые слова: гольф, правила гольфа, глобализация, профессионализация, инициативные программы.

TRENDS IN THE WORLD GOLF AT THE PRESENT STAGE

Marina Tereshchuk
National University of Physical Education and Sport of Ukraine

The paper presents an analysis of trends in the world of golf at the modern stage. Identified the major factors that contribute to the popularity of golf in the world. The purpose of the study - the definition and justification of the main trends in the development of golf in the world at the present stage. Identified and justified major initiatives have courses in the world. Determined that the development trend of course depend on the external and internal factors inherent in world sport. Results of the study indicate the characteristics and trends to systematize the development and promotion of golf in the world.

Key words: golf, golf rules, globalization, professionalization, initiative programs.

ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИСТУПУ ОЛІМПІЙСЬКИХ КОМАНД З ФУТБОЛУ У ПРОГРАМАХ ІГОР ОЛІМПІАД В КОНТЕКСТІ ЧОТИРЬОХ ПЕРІОДІВ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Ярослав Тимчак, Тарас Когут, Ігор Карпа
Львівський державний університет фізичної культури

Постановка проблеми. Футбол був включеним у програму Ігор Олімпіад у 1900 році. Таким чином, маємо на сьогодні, понад столітню історію проведення футбольних турнірів у програмах Ігор Олімпіад. Проте спеціальних робіт присвячених аналізу різних аспектів олімпійських футбольних турнірів виявити не вдалося.

У дослідженнях вітчизняних фахівців присвячених футболу Ю. В. Верхошанський [2], С. Н. Журид [4], П. Е. Перепелиця [8] та інших по даній темі не надано достатньо уваги. В роботах українських спеціалістів Е. Ю. Дорошенко [3], В. В. Соломонко [5], І. М. Ріпак [9] та інших розглядаються, передусім, проблеми техніко-тактичних дій футболістів та теоретико - методичні аспекти підготовки спортсменів у футболі.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Змагальна діяльність у футболі вважається одним із складних і важливих об'єктів наукового дослідження О. В. Байрачний [1], С. М. Журід [4]. Складність полягає в тому, що результативність ігрової діяльності метрично не вимірюється, оцінюється лише кількість пропущених і забитих голів, здобутих очок командою тощо.

Однак праць, присвячених розгляду особливостей і специфіки проведення змагань з футболу у програмах Ігор Олімпіад в контексті чотирьох періодів розвитку олімпійського руху не виявлено. Не з'ясовані особливості організації і проведення змагань з футболу у програмах Ігор Олімпіад, не узагальнені дані про команди-фаворити олімпійських футбольних турнірів у різні періоди розвитку олімпійського руху, не встановлене місце і значення олімпійських футбольних турнірів в системі змагань найвищого рівня з футболу. Це й зумовлює новизну і актуальність даного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами: дослідження проводилось відповідно до зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 роки 1.1. за темою: «Історичні, організаційно-методичні та правові засади реалізації олімпійської освіти України».

Мета дослідження – встановити результативність виступу олімпійських команд з футболу на Іграх Олімпіад в контексті чотирьох періодів розвитку олімпійського руху.

Результати дослідження. Важливість змагальної діяльності як об'єкта наукового дослідження виявляється в тому, що спостереження за нею дозволяє визначити рівень підготовленості футболістів як своєї команди, так і команди суперника [1].

У першому періоді розвитку олімпійського розвитку лідерами у олімпійському турнірі з футболу як і очікувалося була збірна команда з Англії, яка була батьківщиною зародження футболу як виду спорту.

Перший період розвитку олімпійського руху включає II, III, IV та V олімпійські турніри, у програмі перших олімпійських ігор, футбол як олімпійський вид спорту не було внесено (табл. 1.).

Аналіз змагальної діяльності футболістів у фінальних турнірах Ігор Олімпіад дозволяє встановити певні тенденції розвитку олімпійських команд, а також результативність їх виступу [10].

Інформація представлена в таблиці 1, дозволяє констатувати, що найвищі показники результативності виступу в олімпійських турнірах з футболу у першому періоді розвитку олімпійського руху, досягла олімпійська збірна команда Англії, яка тричі у 1900, 1908 та 1912 роках ставала переможцем даного турніру. Крім олімпійської збірної команди Англії, олімпійським чемпіоном з футболу в першому періоді була збірна команда Канади, яка лише один раз вигравала золоті нагороди на Олімпійських Іграх 1904 року.

Таблиця 1.

Команди-призери олімпійських турнірів з футболу у першому періоді розвитку олімпійського руху

Номер олім-пійських ігор	Рік прове-дення ігор	Місце проведення ігор (країна)	Кількість країн-учасників	Олімпійський чемпіон (1 місце)	Срібний призер (2 місце)	Бронзовий призер (3 місце)
I	1896	Афіни (*Греція*)	–	–	–	–
II	1900	Париж (*Франція*)	3	Англія	Франція	Бельгія
III	1904	Сент-Луїс (*США*)	3	Канада	США	США
IV	1908	Лондон (*Англія*)	8	Англія	Данія	Нідерланди
V	1912	Стокгольм (*Швеція*)	11	Англія	Данія	Нідерланди

Доволі вагомі показники результативності виступу в першому періоді розвитку олімпійських ігор продемонстрували збірні команди Данії, Нідерландів та США. Олімпійська збірна команда Данії два рази підряд була срібним призером олімпійського турніру з футболу, а гравці команди Нідерландів двічі підряд ставали бронзовими призерами.

Характерною особливістю проведення олімпійського турніру з футболу було те, що на перших двох олімпійських турнірах могли брати участь дві команди з одної країни, тому в 1904 році збірні команди США посіли друге та третє місце.

На II та III літніх Олімпійських іграх турнір з футболу проводився не між збірними країн, а між окремими командами. В той час медалей не видавалось,

але згодом МОК підвищив статус змагань до офіційних та нагородив учасників золотими, срібними і бронзовими нагородами.

На літніх Олімпійських іграх 1908 в Лондоні (Англія), було проведено вперше офіційний олімпійський турнір з футболу між збірними командами різних країн.

Структуру другого періоду розвитку олімпійського руху складають п'ять Ігор Олімпіад, які проводилися в межах з 1920-1948 роки (табл.2).

Таблиця 2.

Команди-призери олімпійських турнірів з футболу у другому періоді розвитку олімпійського руху

Номер олім-пійських ігор	Рік прове-дення ігор	Місце проведення ігор (країна)	Кількість країн-учасників	Олімпійський чемпіон (1 місце)	Срібний призер (2 місце)	Бронзовий призер (3 місце)
VI	1916	Берлін (*Німеччина*)	Ігри скасовано			
VII	1920	Антверпені *(Бельгія)*	14	Бельгія	Іспанія	Нідерланди
VIII	1924	Париж *(Франція)*	22	Уругвай	Швейцарія	Швеція
IX	1928	Амстердам *(Нідерланди)*	17	Уругвай	Аргентина	Італія
X	1932	Лос-Анджелес *(США)*	Турнір з футболу не проводився			
XI	1936	Берлін *(Німеччина)*	16	Італія	Австрія	Норвегія
XII	1940	Гельсінкі *(Фінляндія)*	Ігри скасовано			
XIII	1944	Лондон (*Англія*)	Ігри скасовано			
XIV	1948	Лондон *(Англія)*	18	Швеція	Югославія	Данія

У другому періоді розвитку олімпійського руху найвищі показники результативності виступу продемонструвала олімпійська команда Уругваю, яка двічі ставала переможцем олімпійського турніру з футболу. Багато в чому результативність виступу національної збірної Уругваю вплинуло на Конгрес ФІФА в Амстердамі, на якому було прийнято рішення провести перший в історії чемпіонат світу з футболу в Монтевідео (Уругвай).

Проведення першого чемпіонату світу з футболу 1930 року, який був одною з причин відсутності футбольного турніру в програмі Ігор 1932 року, призводить до девальвації престижу футбольного турніру Олімпіади. Країни будуть відтепер допускати грати своїх найкращих гравців на Чемпіонати світу, а на Олімпіади будуть приїжджати аматори [6].

Олімпійськими чемпіонами з футболу у другому періоді також були олімпійська збірні команди Бельгії, Італії та Швеції. Срібними призерами ставали збірні команди Іспанії, Швейцарії, Аргентини, Австрії та Югославії. Бронзові медалі завойовували олімпійські збірні команди Швеції, Італії, Норвегії та Данії.

Третій період розвитку олімпійського руху включає десять олімпійських турнірів з футболу, які проводилися в межах з 1952 по 1988 роки (табл.3). Даний період розвитку олімпійського рух став початком панування в Європі "Золотої команди", "Магічних мадярів», яку називали тоді збірну команду Угорщини. Збірна

команда Угорщина тричі ставала олімпійським чемпіоном 1952, 1964 та 1968 роках, один раз вигравала срібні медалі та один раз була бронзовими призерами.

Крім олімпійської збірної команди Угорщини, доволі високі показники результативності продемонстрували збірні команди Німеччини, СРСР, Польщі, Югославії та Чехословаччини.

Даний період був дебютним для збірної команди СРСР, за яку виступало багато українців, зокрема Олег Блохін, Юрій Істомін, Віктор Колотов, Євген Рудаков, В'ячеслав Семенов, Володимир Капличний, Йожеф Сабо, Володимир Онищенко, Володимир Пільгуй, Анатолій Куксов, Юрій Єлісеєв та інші . Олімпійська збірна команда СРСР двічі вигравала золоті та тричі бронзові медалі у третьому періоді розвитку олімпійського руху.

Олімпійська збірна команда Німеччини також продемонструвала високі показники результативності виступу в олімпійських турнірах з футболу в третьому періоді розвитку олімпійського руху, вона один раз була олімпійським чемпіоном, один раз срібним та тричі бронзовим призером Олімпійських Ігор.

Таблиця 3

Команди-призери олімпійських турнірів з футболу у третьому періоді розвитку олімпійського руху

Номер олім-пійських ігор	Рік прове-дення ігор	Місце проведення ігор (країна)	Кількість країн - учасник	Олімпійський чемпіон (1 місце)	Срібний призер (2 місце)	Бронзовий призер (3 місце)
XV	1952	Гельсінкі *(Фінляндія)*	25	Угорщина	Югославія	Швеція
XVI	1956	Мельбурн *(Австралія)*	11	СРСР	Югославія	Болгарія
XVII	1960	Рим *(Італія)*	16	Югославія	Данія	Угорщина
XVIII	1964	Токіо *(Японія)*	16	Угорщина	Чехослова ччина	Німеччина
XIX	1968	Мехіко *(Мексика)*	16	Угорщина	Болгарія	Японія
XX	1972	Мюнхен *(Німеччина)*	16	Польща	Угорщина	Німеччина СРСР
XXI	1976	Монреаль *(Канада)*	13	Німеччина	Польща	СРСР
XXII	1980	Москва *(СРСР)*	16	Чехословаччи на	Німеччина	СРСР
XXIII	1984	Лос-Анджелес *(США)*	16	Франція	Бразилія	Югославія
XXIV	1988	Сеул *(Південна Корея)*	16	СРСР	Бразилія	Німеччина

Високі показники результативності також продемонстрували збірні команди Польщі та Франції, які також ставали у 1972 та 1984 роках олімпійськими чемпіонами. Срібними призерами олімпійських турнірів з футболу даного періоду розвитку олімпійського руху ставали команди Данії, Болгарії, Польщі та Бразилії. Слід відзначити що збірна команда Бразилії двічі поспіль ставала срібним призером олімпійського турніру з футболу. Бронзовими призерами були також команди Японії та Болгарії.

Четвертий період розвитку олімпійського руху включає шість олімпійських турнірів з футболу, а саме XXV-XXX Олімпійські Ігри (табл. 4.).

Таблиця 4.

Команди-призери олімпійських турнірів з футболу у четвертому періоді розвитку олімпійського руху

Номер олім-пійських ігор	Рік прове-дення ігор	Місце проведення ігор (країна)	Кількість країн - учасників	Олімпійський чемпіон (1 місце)	Срібний призер (2 місце)	Бронзовий призер (3 місце)
XXV	1992	Барселона *(Іспанія)*	16	Іспанія	Польща	Гана
XXVI	1996	Атланта *(США)*	16	Нігерія	Аргентина	Бразилія
XXVII	2000	Сідней *(Австралія)*	16	Камерун	Іспанія	Чилі
XXVIII	2004	Афіни *(Греція)*	16	Аргентина	Парагвай	Італія
XXIX	2008	Пекін *(Китай)*	16	Аргентина	Нігерія	Бразилія
XXX	2012	Лондон *(Англія)*	16	Мексика	Бразилія	Південна Корея

На відміну від трьох попередніх періодів розвитку олімпійських турнірів з футболу де фаворитами були команди з Європи, високі показники результативності продемонструвала національна збірні команди з Південної Америки та Африки, зокрема команда Аргентини двічі 2004 та 2008 років, ставала переможцем олімпійських ігор та один раз срібним призером у 1996 році.

У четвертому періоді, олімпійськими чемпіонами ставали також збірні команди Іспанії, Нігерії, Камеруну та Мексики. Срібними призерами були команди Польщі, Іспанії, Парагваю, Нігерії та Бразилії. Бронзовими призерами були команди Гани, Чилі, Італії, Південної Кореї, а також олімпійська збірна команда Бразилії двічі вигравала бронзові медалі.

Футболу у програмах Ігор Олімпіад в контексті чотирьох періодів розвитку олімпійського руху включає в себе 30-ть турнірів, в яких брали участь велика кількість збірних команд, однак перемагали лише найсильніші.

Проте, за даними нашого дослідження цих показників недостатньо щоб називати команди, які були більше одного разу олімпійськими чемпіонами, фаворитами турніру.

У розіграшах футбольних турнірах Ігор Олімпіад, крім першого місця, також нагороджуються олімпійські команди, які посіли другі і треті місця (табл.5.).

Таблиця 5

Багаторазові призери футбольних турнірів Ігор Олімпіад

Назва команди	Кількість золотих медалей	Кількість срібних медалей	Кількість бронзових медалей	Сумарна кількість медалей
Німеччина	1	1	3	5
Бразилія	–	3	2	5
Угорщина	3	1	1	5
Югославія	1	3	1	5

Доволі високі показники виступу на даному турнірі продемонструвала олімпійська збірна з Угорщини, яка тричі ставала володарем золотих медалей, один раз виборювала срібні медалі та один раз бронзові.

Отримані результати дослідження дозволяють зробити висновки, що команди, які являються багаторазовими призерами олімпійських турнірів з футболу є фаворитами Ігор Олімпіад.

На підставі аналізу можемо стверджувати, що безперечними фаворитами олімпійських футбольних турнірів впродовж трьох останніх періодів розвитку олімпійського руху є олімпійські збірні команди Німеччини, Бразилії, Угорщини та Югославії.

Висновки

Встановлено, що у першому періоді розвитку олімпійського руху лідером в олімпійських турнірах з футболу була олімпійська збірна команда Англії, що пояснюється пріоритетним становищем футболу в «батьківщині сучасного спорту» у порівнянні з іншими країнами того часу.

Високі показники результативності виступу в другому періоді розвитку олімпійського руху продемонструвала олімпійська збірна з Південної Америки, а саме команда Уругваю, яка двічі поспіль була олімпійським чемпіоном.

У третьому періоді високі показники результативності виступів на олімпійських турнірах продемонстрували збірні команди з Центральної та Східної Європи, зокрема Угорщина, Югославія, СРСР, Німеччина та інші.

Характерною особливістю четвертого періоду розвитку олімпійського руху в контексті оцінки результативності олімпійських збірних є значно ширша «географія» команд-переможців олімпійських турнірів, з посеред яких, збірні команди з Південної Америки (Аргентина, Бразилія, Мексика, Парагвай та Чилі), з Африканського континенту (Нігерія, Камерун та Гана), з Європи (Іспанія, Польща та Італія) і з Азії (Південна Корея).

ЛІТЕРАТУРА

1. Байрачный О. В. Анализ соревновательной деятельности футболистов высокой квалификации с учетом игровых амплуа / Байрачный О. В. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. Єрмакова. – Х., 2008. – № 8. – С. 7 – 10.
2. Верхошанский Ю.В. Теория и методология спортивной подготовки: блоковая система подготовки спортсменов высокого класса / Верхошанский Ю. В. //Теория и практика физической культуры. – 2005. – №4. – С. 2–13.
3. *Дорошенко Э. Ю.* Общие принципы управления соревновательной деятельностью в командных спортивных играх / Дорошенко Э. Ю. // Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях : IV Междунар. науч. конф. : [сб. науч. тр.] / [под ред. Ермакова С. С.]. – Х. ; Белгород ; Красноярск, 2008. – С. 45 – 48.
4. Журид С. Н. Исследование соревновательной деятельности футболистов высокой квалификации / Журид С. Н. // Практикум з футболу : [Актуальні питання підготовки футболістів : матеріали І Всеукр. наук.-практ. конф.] – К., 2000. – С. 15 – 20.
5. Історичні аспекти розвитку футболу : навч. посіб / Соломонко В. В. Лисенчук Г. А., Соломонко О. В., Молнар М. В. – Л., 2010. – 179 с.
6. Кулеба, В. Ю. Чемпіонат світу в ПАР: уроки для України – 2012 / В. Ю. Кулеба. – 134 с.
7. Лісенчук Г. А. Управление подготовкой футболистов / Г. А. Лісенчук. – К. : Олимпийская литература, 2003. – 271 с.

8. Перепелица П. Е. Уровень «командного контроля м'яча» у ведущих команд на XVIII чемпионате мира в Германии / Перепелица П. Е., Демкович С. Э. // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту : наук. моногр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х., 2007. – № 1. – С. 98–101.
9. Ріпак, І. М.Футбол : навч. посібник / І. М. Ріпак. - Львів : Ліга-Прес, 2010. – 226с.
10. Jarmuda S. Najwazniejsze problemy i tendencje rozwojowe współczesnego sportu na przykładzie piłki noznej [Електронний ресурс] / Sławomir Jarmuda. – Режим доступу :http://www.awans.net/strony/fizyczne/jarmuda/jarmuda1.html

АНОТАЦІЇ

ПОКАЗНИКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИСТУПИ ОЛІМПІЙСЬКИХ КОМАНД ПО ФУТБОЛУ В ПРОГРАМАХ ІГОР ОЛІМПІАД У КОНТЕКСТІ ЧОТИРЬОХ ПЕРІОДІВ РОЗВИТКУ ОЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ

Ярослав Тимчак, Тарас Когут, Ігор Карпа
Львівський державний університет фізичної культури

Отримані результати дослідження дозволили встановити, результативність виступу олімпійських команд з футболу на Іграх Олімпіад в контексті чотирьох періодів розвитку олімпійського руху. Встановлено, що високі показники результативності виступу в олімпійських турнірах з футболу в чотирьох періодах розвитку олімпійського руху, досягли збірні команди Німеччини, Бразилії, Угорщини та Югославії.

Ключові слова: результативність, футбол, періоди, Ігри Олімпіад, олімпійські команди.

ПОКАЗАТЕЛИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТИ ВЫСТУПЛЕНИЯ ОЛИМПИЙСКИХ КОМАНД ПО ФУТБОЛУ В ПРОГРАММАХ ИГР ОЛИМПИАД В КОНТЕКСТЕ ЧЕТЫРЕХ ПЕРИОДОВ РАЗВИТИЯ ОЛИМПИЙСКОГО ДВИЖЕНИЯ

Ярослав Тымчак, Тарас Когут, Игорь Карпа
Львовский государственный университет физической культуры

Полученные результаты исследования позволили установить, результативность выступления олимпийских команд по футболу на Играх Олимпиад в контексте четырех периодов развития олимпийского движения. Установлено, что высокие показатели результативности выступления в олимпийских турнирах по футболу в четырех периодах развития олимпийского движения, достигли сборные команды Германии, Бразилии, Венгрии и Югославии.

Ключевые слова: результативность, футбол, периоды, Игры Олимпиад, олимпийские команды.

PERFORMANCE INDICATORS PERFORMANCE OF OLYMPIC TEAMS FOOTBALL PROGRAMS IN THE OLYMPICS GAMES IN THE CONTEXT OF THE FOUR PERIODS OF THE OLYMPIC MOVEMENT

Tumchak Yaroslav, Taras Kogut, Ihor Karpa
Lviv State University of Physical Culture

The obtained results of the study revealed the impact of the performance of olympic football teams at the Olympics in the context of the four periods of the Olympic movement. It was established that the highest indicators of performance in the Olympic football tournament in four periods of the Olympic movement, achieved teams of Germany, Brazil, Hungary and Yugoslavia.

Key words: effectiveness, football, periods Olympics Games, the olympic team.

РОЛЬ ДИНАМІКИ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗА СТАНОМ СПОРТСМЕНІВ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПІДГОТОВКИ .

Андрій Титович
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Постановка проблеми.Між діяльністю і станом існує діалектичний зв'язок: умови і значимість діяльності детермінують особливості стану, які в свою чергу